



Nordisk Råd
Udvalget for Holdbart Norden
Ved Stranden 18
DK 1061 København
DANMARK

UMHVERFIS- OG
AUÐLINDARÁÐUNEYTIÐ

**Ministeriet for miljø
og naturressourcer**

Skuggasundi 1 101 Reykjavík Island
tel.: + (354) 545 8600 postur@environment.is
environment.is

Reykjavík 18. november 2019
Reference: UMH19010033/816-0

Emne: Skriftligt spørgsmål E 15/2019

Stillet af Udvalget for et Holdbart Norden
Til De nordiske regeringer

Har regeringen formuleret eller planlægger at formulere konkrete målsætninger for reducere madspild indenfor relevante sektorer og har regeringen udarbejdet konkrete handlingsplaner for reduktion af madspild?

Indledning

Miljøsektoren i Nordisk ministerråd har igennem en årerække arbejdet med forebyggelse og reduktion af madspil. I *Nordiskt samarbetsprogram för miljö och klimat 2019-2024* er madspil inkluderet i prioriteringerne om cirkulær økonomi. Endvidere har MR-FJLS (ministerrådet for fiskeri, jordbrug, levnedsmidler og skovbrug) gennemført projekter om emnet. Under 2019 blev der i miljø- og klimasektoren igangsat et projekt for at styrke det nordiske samarbejde for at forebygge og begrænse madspil. Projektet vil bygge på det omfattende arbejde der allerede er gjort på dette område og bliver udviklet i samarbejde med MR-FJLS. I projektet vil man analysere allerede afsluttede eller igangværende projekter med det formål at identificere temaer hvor der er behov for øget nordisk indsats samt inkludere det arbejde landene har gjort nationalt. Endvidere arbejder alle de nordiske lande med implementeringen af FN's verdensmål, herunder mål 12.3: *Inden 2030 skal det globale madspild på detail- og forbrugerniveau pr. indbygger halveres og fødevarer i produktions- og forsyningskæder, herunder tab af afgrøder efter høst, skal reduceres.*

Danmark

Danmark har et mål om at reducere madspildet i alle dele af værdikæden for fødevarer, jf. affaldsforebyggelsesstrategi fra 2015. Danmark har ikke et kvantitativt reduktionsmål. I forbindelse med udviklingen af Danmarks nye affaldsplan, som skal udkomme i 2020, arbejdes der på et afsnit om madspild, hvori en evt. målsætning om reduktion kan indgå. I foråret 2019 blev "Tænketank om Forebyggelse af Madspild og Fødevarer" etableret. Tænketanken er etableret som en selvejende institution under Miljø- og Fødevarerministeriet, og har såvel de relevante brancheorganisationer som relevante fødevarermyndigheder, detailkæder

mv. som medlemmer. Formålet med tænketanken er at styrke den samlede danske indsats i forhold til reduktion og forebyggelse af madspild og fødevaretab. Tænketanken skal bl.a. medvirke til at Danmark bliver et "pilot-land", dvs. blandt de førende internationalt med hensyn til forebyggelse af madspild og fødevaretab, sikre en bred forankring af arbejdet med at forebygge madspild og fødevaretab, og sikre fagligt underbyggede indsatser.

Målsætningen betyder, at tænketanken skal være med til at udvikle og implementere løsninger, som kan sikre, at Danmark og resten af verden opfylder FN's verdensmål nr. 12.3: "Inden 2030 skal det globale madaffald (inklusive madspild, red.) på detail- og forbrugerniveau pr. indbygger halveres, og fødevaretab i produktions- og forsyningskæder, herunder tab af afgrøder efter høst, skal reduceres". Det betyder også, at andre lande henter inspiration fra Danmark til lokale indsatser rundt om i verden, dvs. løsninger på myndighedsniveau, virksomhedsniveau og borgerniveau.

Tænketanken skal én gang om året fremlægge anbefalinger til regeringen om forebyggelse og reduktion af madspild.

Tænketank om forebyggelse af madspild og fødevaretab skal desuden drive en frivillig aftale, med det formål at få virksomheder til at reducere deres eget madspild. Den frivillige aftale indebærer et fælles reduktionsmål, og at de underskrivende parter forpligter sig til, at opgøre deres madspild og rapportere data til en neutral tredjepart. Alle underskrivere af aftalen vil få hjælp til at måle og reducere deres madspild. For at måle, hvorvidt parterne i den frivillige aftale lever op til målet vil der blive engageret en neutral tredjepart, som kan få adgang til at aflæse og analysere de medvirkende virksomheders data om madspild.

Finland

Finland uppdaterer för tillfället informationen om matsvinn vad gäller hela matkedjan. I ett projekt som finansieras av tre ministerier, dvs. jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet samt arbets- och näringsministeriet erhålls uppdaterad information om matsvinnet enligt EU:s avfallsdirektiv. I projektet utarbetar man också en plan för att halvera matsvinnet. Preliminära resultat kommer att presenteras i Bryssel den 12 december 2019.

Island

I en undersøgelse af madspil gennemført af Miljøstyrelsen i Island under år 2016 viser det sig at årlig madspild i Island, fordelt på sektorer og pr. indbygger er som følger: landbrug 3kg., fødevarerproduktion 98 kg., gros- og detailhandel 13 kg., hotel og restauranter 122 kg., skoler og sundhedsinstitutioner 13 kg. og private husstande 62 kg.

I 2019 har man igangsat en ny og grundig undersøgelse af udviklingen i forhold til madspild, hvor man har valgt godt 1000 tilfældige private husstande. Undersøgelsen er støttet af EUROSTAT. Deltagerne bedes veje og registrere al mad og madaffald som smides væk i de enkelte hjem. Endvidere vil man bede virksomheder om at deltage i undersøgelsen. Som de private husstande vil de også blive valgt tilfældigt. De to undersøgelser indeholder de samme elementer og resultater fra disse forventes at foreligge i første halvdel af 2020.

Fødevarer er et prioriteret emne i Islands affaldsstrategi „Saman gegn sóun“ og indeholder samme mål som EU har sat for private husstande og detailhandelen (verdensmål 12.3).

Inden udgangen af 2019 vil der blive nedsat et arbejdsudvalg hvis opgave bliver at udvikle forslag om tiltag for at forebygge madspild. En handlingsplan mod madspild vil blive udarbejdet under 2020.

Norge

Forebygging av matsvinn har vært en helt sentral prioritering for norske myndigheter. Fem departementer med Klima- og miljødepartementet som koordinerende departement inngikk i 2017 en avtale med matbransjen, representert ved alle de store bransjeorganisasjonene. Målet for samarbeidet er å halvere matsvinnet i Norge innen 2030, i tråd med FNs bærekraftsmål 12.3. Videre har avtalen delmål om 15 pst. reduksjon innen 2020 og 30 pst. reduksjon innen 2025. Avtalen er åpen for at flere bedrifter kan slutte seg til. Per oktober 2018 hadde 79

enkeltbedrifter skrevet under på tilslutningsavtaler til bransjeavtalen. I perioden 2010-2016 ble matsvinnet redusert med 14 pst. i Norge. Som en oppfølging av avtalen utvikler Norge et rapporteringssystem fra hele matverdikjeden som vil gi bedre grunnlag for statistikk. I behandlingen av Meld.St. 45 (2016-2017) *Avfall som ressurs- avfallspolitikk og sirkulær økonomi* ba Stortinget regjeringen om å fremme forslag til en matkastelov som omfatter næringsmiddelindustrien og matvarebransjen. Lovforslaget skulle omfatte et påbud om å donere all spiselig overskuddsmat til veldedige formål og sekundært til dyrefôr, samt et påbud om å offentliggjøre nøkkeltall knyttet til matsvinn og reduksjon av matsvinn. Departementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide et forslag til en matkastelov med frist til utgangen av 2019. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Sverige

I juli 2019 gav regeringen ett nytt oppdrag till Naturvårdsverket att föreslå ett **etappmål om minskat matsvinn**. Ett sk etappmål är ett mål som sätts inom det svenska miljömålssystemet. Uppdraget ska redovisas till regeringen i februari 2020. Regeringen gav år 2017 Livsmedelsverket i uppdrag att tillsammans med Livsmedelsverket och Naturvårdsverket under 2017-2019 att fortsätta arbetet för att minska det svenska matsvinnet. Det första steget i uppdraget var att i nära samarbete med berörda aktörer upprätta en **nationell handlingsplan** för hur Sverige ska arbeta med matsvinsreducerande åtgärder. Handlingsplanen antogs av myndigheterna 2018 och är nu vägledande för myndigheternas arbete med matsvinsorienterade åtgärder. Handlingsplanen har 42 åtgärdsförslag och utpekade behov inom utredning, forskning och innovation. Fyra punkter har under arbetet identifierats som förutsättningar för ett framgångsrikt arbete:

- Ett nationellt mål och utveckling av uppföljningsmetoder
- Ett aktivt samarbete mellan branschaktörer i livsmedelskedjan
- Ett förändrat konsumentbeteende
- Utredning, forskning och innovation.

Med venlig hilsen,
på vegne af de nordiske miljø- og klimaministere



Guðmundur Ingi Guðbrandsson
Minister for miljø og naturressourcer

